

מסורת הש"ס

(א) ר' הילי מרי (ב) ג'ל ג'ל ד'ל ד'ל
מטלת ער כיון דמיה
בטיע טעמא ד'ס וכו' ר'ש"ס.
(ג) ג'ל ג'ל לרי' לפרש' יב'ר.
(ד) וברך טק' ח'.

הנהגות הב"ח

(א) נבי' סבל לא מבר לא אח
האריס שאלו לנכרה למי'ר
אבני דאכפא לרי' דלא
מתקני: (ב) שם בטיע ארי'ג
דקביעא חלפמא: (ג) שם
ולא סגן השקמה ארי'ג
דקביעא סגן הני מילי כלי'ג
ותיבא ירי' מתקן:
(ד) ר'ש"ס דרי' ארי'ג ורי'
מפשה נדול לחשמיש קביע
דורבא סדרי: (ה) ר'ה קייס
המחולקין מפתלין סביד
וארי' מ"ה שפתמיס ורי'
יהאשטילת תלוין בארי':
(ו) ר'ה לרי' מרי ורי'
מפמיס שריה כלי: (ז) ר'ה
לא את חילת שריה דלתי מבור
עם שריה: (ח) ר'ה כתי ר'
ירא ורי' אלל א' ממברי:

המוכר את הבית פרק רביעי בבא בתרא

ט.ט.

עין משפט
ג'ר מצוה

בא א ב ג ד ה ז ח ט י
מתי' מצוה כל ג סמ
פסוק פס טעמא חית סמן
רפו ספיק ה:

לענין רש"י

פאשיליש (פשייליש')
מבוכה גס'
קביליש (קביליש')
יהודי, קטויליס.

רבינו גרשום

אבני דאכפא. אותן אבנים
ששיפין על העומרים כדי
שלא יתפורזו אילן ואילן.
לר' מאיר. דאמר מבר את
הבית מבר את המשפחה
הכרת. כיון דמחוקין
ששיפין ארי'ג דלא מניח
על העומרים צדיין או על
הבנין מבוכה. לרבנן אין
מבוכות עד דמחוקין בבנין
משום דלא נוטף של קרקע
דמי. וזו אלא על דמחוקין
אפי' מני מרדתי. כגרי.
קייס המחולקין המעמידין
הנפשים. שלאותן שמעמידין
הם הנפשים קלופין כדי
הקליפות שליוון בני
שלא יכנסו המים בין
הקליפה ובין העץ ומחליין
שלא יהיו אותן חולצין
ירצוין ומחליין הכרת:
לרי' כיון דמפשיין.
שקלופין ומחוקין הוו
שימשי הכרת. לרבנן
לא הוו שימשי הכרת
עד דמחוקין וקיימי בכרת
ואין נמכר: ארי'ג דמטא
למחצת. הואיל דמחוקין
לקרקע בקרקע דמי: וארי'ג
דאליסי. הקנים ממכרין עמה
הואיל דמחוקין: שאני
עשויה בטיס ארי'ג דלא
קביעא ית בקרקע. ארי'ג דלא
כיון דלא קביע דלא
כנופה של קרקע דמי אפי'
הכי מבוכה: ואת חילת
הקנים. אלו קנים הורקוין
וירצוים כמה קנים כנופ
אחד ארי'ג דאליסי. רבנא
דרימי שדה כפי עצמה
דמי אפי' הכי מבוכה:
ואת החרוב שאינו מורכב.
דאחתי כל את דלא צריך
ריכבא לא דבר חשוב
הוא. חרוב מורכב. כעין
שטרביכיין בין האילנות
וקנים כדי להחיותו כביתן
הואיל שאינו מורכב לא
שדה כפי' דמיא: ואת
החלה השקמה. שלא
גדיל כל כך שהוא חרוב.
שקמה כך הוא שם האילן:
וארי'ג דצריכא לארעא.
שתחא מוחת שם עד
שתיכשב: אף על גב דקביעי
בשהו לא מבר. [וכיון
שהיא עשויה בטיס ורישית
כפי' הוי: סגן השקמה.
דחיי אילן חשוב שצריך
הענינים שלו כדי להגדיל
לצורך קורות ודור סגן:
מלבנות של מחוקין.
אבנים ששיפין כפוזות
הפתח שליוון אשיריי'ס.
אותן מוזות שבפתח הבית
המחוקר בקרקע מהו. סברין
אי לא מברין: כי יחביע
לך היכא דנקיטי בטיסי.
שאין מחבורת בקרקע כי
אם ענין ששיפין ציר לירלת
(בדימנא) שכל אחת נכנסת
בחבורה ובכך מחבורין
לנוי עבידן. והמלבנות ולא
מחבורין. או דלמא (לא)
מחבורין. אלא מלבנות של
אחת מרבית: מלבנות של
כרעי המטה. אלו מלבנות
ששיפין חתת כרעי המטה
שלא יתליון ממלוחות
שיל קרקע. שהיא בית רובע
רשות כפי' הוי ולא
מודבני:

ואת השומירה. רש"ס גריס גרישא שאין עשויה צטיע ונסיפא
גבי לא מבר גריס העשויה ורבינו חננאל גריס אפיכא:
והוא דמחוקין. אין נראה לפרש לרי'ג דמחתי על העומרים דמה אנו
לריכין שיהו מונמים על העומרים הואיל והעומרים שגן
מלושין אינן מכורין ונראה לרי' דלא

מחוקין היינו שמעולם לא היינו על
העומרים ומחוקין היינו שכבר הונחו
ולאו דמחתי השמח:

מחולקין. עתה ר' פירש שהסירו
הקליפות כדי שלא

יתלשו: ולא את חילת הקנים כו'.
ארי'ג דקביעי. עד יאריך לקמן על

משנה זו ובהיהל דשומירה ומרוב
אלא כן נדך הגמרא שמתחלה מפרש

המשנה ואת"כ מחוקין:
בעי ר' ארי'ג מלבנות פתחים.
לא כפי' הקונטרס דלפתח

הבית קאי דהא לא איירי כלל במכר
בית אלא נראה לרי' דלפתח שומירה

קאי ואשומירה דרישא קאי דקמתי
דמכר את השומירה:
ארעא

בטיס: ארי'ג דלא קביעא בארעא: ואת החרוב שאינו מורכב ואת בתולת
השקמה: ארי'ג דאליסי: אבל לא מבר (א) את האבנים שאינן לצרכה: לרי'ג

דלא מתקנין לרבנן דלא מחתין ולעולא דאמר אבנים הסדרות לגדר לר' מאיר
דלא מתקנין לרבנן דלא סדרין: ולא את הקנים שבכרם שאינן לצרכו: לר'

מאיר דלא משפין לרבנן דלא מוקמין: ולא את התבואה התלושה מן הקרקע:
וארי'ג דצריכא לארעא: ולא את חילת הקנים שהיא בית רובע: וארי'ג דקביעי

א"ר חייא בר אבא א"ר יוחנן לא חילת הקנים בלבד אלא אפילו ערוגה קמנה
של בשמים ויש לה שם בפני עצמה אינה נמכרת עמה אמר רב פפא והוא

דקרו לה וורדא דפלגיא: ולא השומירה העשויה בטיס: וארי'ג (א) דמחברא
בארעא: (ב) (ולא את חרוב המורכב ולא אתן השקמה: וארי'ג דקביעי: בעי

רבי אלעזר מלבנות של פתחים מהו וריכא דמחברי בטינא לא תיבעי לך
דהא מחבר כי תיבעי לך דנקיטי בטיסי מאי תיקו בעי רבי יורא מלבנות

של חלונות מהו מי אמרינן לנוי בעלמא הוא דעבידי או דלמא כיון
דמחברי מחברי תיקו בעי רבי ירמיה מלבנות של כרעי המטה מהו כל

היכא דמיטלטלי בהרה לא תיבעי לך דהא מיטלטלי כי תיבעי לך היכא
דלא מיטלטלי מאי תיקו: ולא את חרוב המורכב ולא סגן השקמה (א) וכו':

מנא

חילת הקנים: קייס המחולקין. מפולגין (א) שמעמידים חתה הגפנים כדי שיהו הגפנים זקופין והאשכולות מולין כחזיר ולא יתקלקלו בקרקע

וקורין להו פאשיליש' דמשפין. משופין ומחוקין לך: ארי'ג דלא מוקמין. שאינן זקופין ונעושים עדיין בקרקע: וארי'ג דמטאי למיחדי. הגיע זמן

הגיע זמן קצירתם ודל"ל לה עומד לקצור כקצור דמי אפי' לגבי מכירה מכורים ככלל שדה. ובדלא מטאי לא אילטרין למיתי מכר דפשיטא
היא שדה השדה מוכר עכשוו ולגמרי וזה הלוקח לא יניח למוכר לבשל כאן פירותיו וללקיטה השמח לא חוו הלכך פשיטא ודאי מכר: ארי'ג

דאלימי. דכח תפיסת הקרקע אוליין. ופרושי הוא דקמפרש גמי' למתני' ואולי: דלא קביעא. בקרקע: לר' מאיר דלא מסקנן. דהשמח
אינן תשימיס (א) כלל ולרבנן דלא מחתין דלא הוי תשימיס קביע ומחוי: דלריכא לארעא. לשטעה בשדה לאחר קצירה להנפח התבואה מריח

הקרקע ולייבש: דקביעי. קייס דקייס: נראה צטיע לפי שטת המשנה דקמתי בין כך ובין כך לא מבר את חילת הקנים שהיא בית רובע
ולא את השומירה שהיא עשויה בטיס ולא את חרוב כו' ונסיפא דרישא לא מנינן להו במחתינן שכן סדר שמועה זו והכי גרסינן לר' ולא את

הפוזא הפלושה מן הקרקע וארי'ג דלריכא לארעא ולא את חילת הקנים שהיא בית רובע וארי'ג דקביעי ארי'ג דלא אכא אמר ר' יוחנן
לא את חילת הקנים בלבד כו' עד אמר רב פפא והוא דקרו לה וורדא דפלגיא ולא את השומירה העשויה בטיס וארי'ג דקביעא בעי ר' אלעזר

מלבנות של פתחים כו' בעי ר' יורא כו' בעי ר' ירמיה כו' עד היכא דלא מיטלטלי מאי תיקו ולא את חרוב המורכב ולא את סגן השקמה
ארי'ג דקביעי מנהי מולי אמר רב יהודה אמר רב דאמר קרא ויקס כו'. ולפי שיש דברים קלרים בשמועה זו טעו הסופרים ונשמעוהו הסופרים

ולפי סדר סדרמי אפרשנה: לא את חילת הקנים בלבד. שהוא דבר חשוב ומחוקין בית רובע בקרקע אמרו דלתי (א) מוכר עם השדה אלא
אפי' ערוגה קמנה דלא הוי בית רובע. ואורחא דמילתא נקט של בשמים לפי שדרך לקרות לו שם בפני עצמה והוא הדיון לכל דבר שיש לו שם
בפני עצמו. ובחילת קנים בלבד פירש לך שיעורא דמילתא דפסיקא היא דלי הוי בית רובע י' לו שם בפני עצמו ואי לא לא: אמר רב פפא והוא

דקרו כו'. לפרושי אחא הכי דמי יש לה שם בפני עצמה דקאמר רבי יוחנן: וורדא דפלגיא. ערוגת נושם של פלוגי: ארי'ג דקביעא.
השומירה בקרקע כיון דטעמה בטיס אינה מיטלטלת עוד ומשיבא (א) ויש לה שם בפני עצמה והכי הוה כמוכר את השדה שלא מוכר את

הבית דאין בית ככלל שדה אלא ככלל חצר: בעי רבי אלעזר כו'. משום מחתי' דקמיפלגא בשומירה בין עשויה בטיס לשאינה עשויה
בטיס נקט לה הכא להך בעיא דקמיפלגא נמי בין עשויה בטיס לנקיטי בטיסי. ומוכר את הבית למיירו קביע' אם מוכר ככלל הבית

מלבנות של פתחים אם לאו והוא תיקון ששופין כביד המזוחות ומלמעלה ומלמטה שהלנה שוקק עליהן: דמחברי בטינא. מחוברין כותול
אבנים בטיס: דהא מחברי. והוי מן הבית עצמו: כפי' ימדות קביליש וינוח לפרקן: מאי. מי אמרינן אינן לריכין לפתח כל כך ולא

גמ' אבני דאכפא. לאחר שקצרו העומרים מניחין אותן לייבן
ומניחין עליהם אבנים כדי שלא יפורס הרוח: הסדרות. בתוך
השדה לעשות גדר לשדה: לצורות. וארי'ג דאין סדרות חשיב להו
תשימיס קביע שדה לומר עמו: הכל מרגימו אבני דאכפא. כעין

אמר מר הדר למילתיה לפרושי אליכא
דרי'מ ואלכא דרבנן לרי'מ. דאמר

פרק המוכר את הספינה ולקמן דף
ע"ה: מכר כרס מכר תשימיס כרס
ושמעין דלחא לאפלוגי ארצבנן

ולמיכר דלפי' אותן תשימיס שאינן
ממכרין לרבנן עם הכרס דלא קביעי
כל כך לרי'מ מכורין הן והלכך ככל

תשימיס כרס ושדה השנין במשמיתו
צענין לפרושי היכי דמי לרי'מ מכור
ולרבנן אינו מכור והלכך לרי'מ הני

אבני דאכפא מכורין הן ככלל שדה
כיון דמתקנות וממומנות לצורך
העומרים: וארי'ג דלא מחתין

מומנות בתוך השדה אלא מחתין לשדה
דלחיה אבני מאי דאמר ר"מ מכר כל
תשימיס כרס לטפמי במכירת השדה

אפילו אנהו תשימיס שאינן מונחין
בזוהו ולכך השדה נתקנו.
והא דלמכרין לעיל (דף ס"ה) אפילו תימא

ר"מ חסם קביע כו' הני אבני דאכפא
דמיתקי קרי קביעי אף על פי שאין
מחוקרין בקרקע רבי קובעין לתשימיס

שדה זו ואין דרך לנטולן בשדה אחר
ולא להשאילין: לרבנן. דלמרי לא
מכר כל תשימיס כרס אלא המיוחדין

הרבה לתשימיס אין ממכרין אלא אפי'כ
מחתן לתוך השדה: ולעולא דאמר
אבנים הסדרות לגדר. ובעל כרחך

סתמא כרבנן נקט למילתיה לרי'מ
לא צענין סדרות אלא דמתקנין לצורך
גדר שדה זו: ארי'ג דלא סידרס. זו

על גב זו דככלל כל תשימיס כרס הוא
לרבנן לא מודבני עד דסידרן לך
דלתי מעשה גדול (א) ותשימיס קביע:

קייס מאי עבידייהו. מה לריכין
לכרס קייס הגדילים בקרקע דקייס
סתמא משמע ליה במקום גדולן כמו

חילת הקנים: קייס המחולקין. מפולגין (א) שמעמידים חתה הגפנים כדי שיהו הגפנים זקופין והאשכולות מולין כחזיר ולא יתקלקלו בקרקע

וקורין להו פאשיליש' דמשפין. משופין ומחוקין לך: ארי'ג דלא מוקמין. שאינן זקופין ונעושים עדיין בקרקע: וארי'ג דמטאי למיחדי. הגיע זמן

הגיע זמן קצירתם ודל"ל לה עומד לקצור כקצור דמי אפי' לגבי מכירה מכורים ככלל שדה. ובדלא מטאי לא אילטרין למיתי מכר דפשיטא
היא שדה השדה מוכר עכשוו ולגמרי וזה הלוקח לא יניח למוכר לבשל כאן פירותיו וללקיטה השמח לא חוו הלכך פשיטא ודאי מכר: ארי'ג

דאלימי. דכח תפיסת הקרקע אוליין. ופרושי הוא דקמפרש גמי' למתני' ואולי: דלא קביעא. בקרקע: לר' מאיר דלא מסקנן. דהשמח
אינן תשימיס (א) כלל ולרבנן דלא מחתין דלא הוי תשימיס קביע ומחוי: דלריכא לארעא. לשטעה בשדה לאחר קצירה להנפח התבואה מריח

הקרקע ולייבש: דקביעי. קייס דקייס: נראה צטיע לפי שטת המשנה דקמתי בין כך ובין כך לא מבר את חילת הקנים שהיא בית רובע
ולא את השומירה שהיא עשויה בטיס ולא את חרוב כו' ונסיפא דרישא לא מנינן להו במחתינן שכן סדר שמועה זו והכי גרסינן לר' ולא את

הפוזא הפלושה מן הקרקע וארי'ג דלריכא לארעא ולא את חילת הקנים שהיא בית רובע וארי'ג דקביעי ארי'ג דלא אכא אמר ר' יוחנן
לא את חילת הקנים בלבד כו' עד אמר רב פפא והוא דקרו לה וורדא דפלגיא ולא את השומירה העשויה בטיס וארי'ג דקביעא בעי ר' אלעזר

מלבנות של פתחים כו' בעי ר' יורא כו' בעי ר' ירמיה כו' עד היכא דלא מיטלטלי מאי תיקו ולא את חרוב המורכב ולא את סגן השקמה
ארי'ג דקביעי מנהי מולי אמר רב יהודה אמר רב דאמר קרא ויקס כו'. ולפי שיש דברים קלרים בשמועה זו טעו הסופרים ונשמעוהו הסופרים

ולפי סדר סדרמי אפרשנה: לא את חילת הקנים בלבד. שהוא דבר חשוב ומחוקין בית רובע בקרקע אמרו דלתי (א) מוכר עם השדה אלא
אפי' ערוגה קמנה דלא הוי בית רובע. ואורחא דמילתא נקט של בשמים לפי שדרך לקרות לו שם בפני עצמה והוא הדיון לכל דבר שיש לו שם
בפני עצמו. ובחילת קנים בלבד פירש לך שיעורא דמילתא דפסיקא היא דלי הוי בית רובע י' לו שם בפני עצמו ואי לא לא: אמר רב פפא והוא

דקרו כו'. לפרושי אחא הכי דמי יש לה שם בפני עצמה דקאמר רבי יוחנן: וורדא דפלגיא. ערוגת נושם של פלוגי: ארי'ג דקביעא.
השומירה בקרקע כיון דטעמה בטיס אינה מיטלטלת עוד ומשיבא (א) ויש לה שם בפני עצמה והכי הוה כמוכר את השדה שלא מוכר את

הבית דאין בית ככלל שדה אלא ככלל חצר: בעי רבי אלעזר כו'. משום מחתי' דקמיפלגא בשומירה בין עשויה בטיס לשאינה עשויה
בטיס נקט לה הכא להך בעיא דקמיפלגא נמי בין עשויה בטיס לנקיטי בטיסי. ומוכר את הבית למיירו קביע' אם מוכר ככלל הבית

מלבנות של פתחים אם לאו והוא תיקון ששופין כביד המזוחות ומלמעלה ומלמטה שהלנה שוקק עליהן: דמחברי בטינא. מחוברין כותול
אבנים בטיס: דהא מחברי. והוי מן הבית עצמו: כפי' ימדות קביליש וינוח לפרקן: מאי. מי אמרינן אינן לריכין לפתח כל כך ולא

ממכרין לרבנן עם הכרס דלא קביעי
כל כך לרי'מ מכורין הן והלכך ככל
תשימיס כרס ושדה השנין במשמיתו
צענין לפרושי היכי דמי לרי'מ מכור
ולרבנן אינו מכור והלכך לרי'מ הני

אבני דאכפא מכורין הן ככלל שדה
כיון דמתקנות וממומנות לצורך
העומרים: וארי'ג דלא מחתין
מומנות בתוך השדה אלא מחתין לשדה
דלחיה אבני מאי דאמר ר"מ מכר כל

תשימיס כרס לטפמי במכירת השדה
אפילו אנהו תשימיס שאינן מונחין
בזוהו ולכך השדה נתקנו.
והא דלמכרין לעיל (דף ס"ה) אפילו תימא
ר"מ חסם קביע כו' הני אבני דאכפא
דמיתקי קרי קביעי אף על פי שאין
מחוקרין בקרקע רבי קובעין לתשימיס

(א) נלפזיה ג'ל וילקן טעין
עד דמחוקין אפי'.

מנהי